



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 6-4-2020
Αριθμ. Πρωτ.:783/323363

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Επιλέξιμες εκτάσεις για κοινοτικές ενισχύσεις»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 2543/11-12-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Χήτας**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Επί του θέματος των κυρωμένων Δασικών Χαρτών και της ενσωμάτωσης αυτών στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου (ΟΣΔΕ), στο πλαίσιο της διενέργειας ενδεδειγμένου ελέγχου της επιλεξιμότητας των δηλωθεισών, κατ' έτος, γεωργικών εκτάσεων μέσω των Ενιαίων Αιτήσεων Ενίσχυσης (ΕΑΕ), σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 3 της αριθ. 104/7056/21.01.2015 Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Β' 147/22-1-2015), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει: «οι δικαιούχοι υποχρεούνται να δηλώνουν το σύνολο της εκμετάλλευσής τους όπως αποτυπώνεται στην δήλωση Ε9 και να προσδιορίζουν με σαφή τρόπο την έκταση και την ταυτότητα κάθε αγροτεμαχίου και, κατά περίπτωση, το είδος, το μέγεθος και τη θέση των περιοχών οικολογικής εστίασης».

Σε εφαρμογή της ανωτέρω ΥΑ:

- Όπως και για το έτος αιτήσεων 2018, σε περίπτωση δήλωσης ιδιόκτητων αγροτεμαχίων στις ΕΑΕ έτους 2019, η αναγραφή των Αριθμών Ταυτότητας Ακινήτου (Α.Τ.ΑΚ.) των εν λόγω αγροτεμαχίων, όπως αυτοί αποτυπώνονται στο έντυπο Περιουσιακής Κατάστασης/Ε9 του ιδιοκτήτη-παραγωγού, είναι υποχρεωτική.
- Σε περίπτωση δήλωσης ενοικιαζόμενων αγροτεμαχίων στις ΕΑΕ 2019, όπως και για το έτος αιτήσεων 2018, η αναγραφή των Α.Τ.ΑΚ. των αγροτεμαχίων είναι προαιρετική και επέχει θέση πληροφοριακού στοιχείου. Η απόδειξη της νόμιμης διάθεσης των μισθωμένων αγροτεμαχίων θα τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά που ισχύουν μέχρι σήμερα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (μισθωτήρια, παραχωρητήρια κ.λπ.).

Η αναγκαιότητα της αναγραφής των Α.Τ.ΑΚ. των δηλούμενων στις ΕΑΕ αγροτεμαχίων προέκυψε μετά και από τη σύσταση/προτροπή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης προς το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) και το Υπουργείο Οικονομικών να μεριμνήσουν ώστε όλα τα στοιχεία των αγροτεμαχίων να περιλαμβάνονται στα συμφωνητικά αγρομίσθωσης, προκειμένου να καταστεί εφικτός ο ηλεκτρονικός/μηχανογραφικός-διασταυρωτικός έλεγχος με τα στοιχεία περιουσιακής κατάστασης των ιδιοκτητών-εκμισθωτών, προς αποφυγή πλαστών μισθωτηρίων και κατ' επέκταση περιπτώσεων απάτης σε βάρος του ελληνικού Δημοσίου.

Λεδομένων των υφιστάμενων προβλημάτων στην ολοκλήρωση του Εθνικού Κτηματολογίου, για το έτος αιτήσεων 2019, λήφθηκε μέριμνα ώστε να εξαιρεθούν από την υποχρεωτική αναγραφή του Α.Τ.ΑΚ. οι ακόλουθες κατηγορίες αγροτεμαχίων:

- Αγροτεμάχια στα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αποδοχής κληρονομιάς και δηλώνονται από τους κληρονόμους ως ιδιόκτητα. Στις περιπτώσεις αυτές, στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του αγροτεμαχίου δηλώνεται η επιλογή "ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ" και αναγράφεται υποχρεωτικά ο ΑΦΜ του θανόντος-ιδιοκτήτη.
- Αγροτεμάχια που είναι ακτημονικά, καθώς και αναδασμών που δεν ολοκληρώθηκαν. Αφορούν σε περιπτώσεις παραχωρηθεισών εκτάσεων από το ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν βάσει αποφάσεων παραχώρησης του ν. 4061/2012 (Α'66), όπως ισχύει. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτείται η προσκόμιση του σχετικού αποδεικτικού εγγράφου.

Επισημαίνεται ότι, εφόσον τα αγροτεμάχια που δηλώνονται από τους γεωργούς είναι επιλέξιμα και στη νόμιμη διάθεσή τους, κανένας κίνδυνος δεν υφίσταται για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων τους της βασικής ενίσχυσης και για την πληρωμή όλων των υπόλοιπων καθεστώτων ενίσχυσης. Διαπιστώνεται επίσης ότι, έναν χρόνο μετά την εφαρμογή του Α.Τ.ΑΚ. στις ΕΑΕ 2018, τα ιδιόκτητα αγροτεμάχια ταυτοποιήθηκαν, μέσω της εν λόγω εφαρμογής, σχεδόν το σύνολό τους.

Όσον αφορά δε στα ενοικιαζόμενα αγροτεμάχια, παρά τον προαιρετικό χαρακτήρα συμπλήρωσης του Α.Τ.ΑΚ., οι παραγωγοί επίσης ανταποκρίθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό.

Επιπλέον σημειώνεται ότι, μέσω της αναγραφής του Α.Τ.ΑΚ. απλοποιήθηκαν σημαντικά η διαδικασία και ο συνολικός χρόνος υποβολής των ΕΑΕ, ενώ μειώθηκε κατά πολύ το κόστος διενέργειας των διοικητικών ελέγχων αυτών.

Για τις δηλούμενες εκτάσεις επί του χαρτογραφικού υποβάθρου του Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων που αφορούν στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, βάσει των ισχυόντων ενωσιακών Κανονισμών, ως επιλέξιμες ορίζονται οι γεωργικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για γεωργικές δραστηριότητες: i) άροσης, ii) μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων λειμώνων και iii) γεωργικών δενδρόνων και αμπελώνων από τις εκτάσεις μόνιμων καλλιεργειών και έχουν καταταχθεί το 2015 σε μία από αυτές τις τρεις δραστηριότητες, με χρήση του έτους ενίσχυσης 2013 ως έτους αναφοράς.

Σχετικά με τις εκκρεμότητες στις ενστάσεις των παραγωγών για τους νέους Δασικούς Χάρτες, σημειώνεται ότι ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. κατά τους διασταυρωτικούς ελέγχους πληρωμής, λαμβάνει υπόψη μόνο τους κυρωμένους Δασικούς Χάρτες. Εφόσον από τα δηλωθέντα στην ΕΑΕ αγροτεμάχια προκύπτει ολική ή μερική επικάλυψη με τους κυρωμένους Δασικούς Χάρτες, όπως κάθε φορά ισχύουν, οι εν λόγω επικαλύψεις

εξαιρούνται της υπολογιζόμενης ολικής επιλέξιμης έκτασης της εκμετάλλευσης, ανάλογα με τον χαρακτηρισμό που υπάρχει στον Δασικό Χάρτη (π.χ. ΔΑ, ΧΑ, ΔΔ, ΑΝ κ.τ.λ.). Για τους κυρωμένους Δασικούς Χάρτες παραμένει σε ισχύ η περιοδική αποστολή επικαιροποιημένων ψηφιακών αρχείων από τις Δασικές Υπηρεσίες του συνενωμένου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, βάσει των οποίων διενεργούνται νέοι διασταυρωτικοί έλεγχοι πληρωμής.

Όσον αφορά στις ενστάσεις για τους αναρτημένους Δασικούς Χάρτες, σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία κατάρτισής τους, έκταση για την οποία έχει υποβληθεί ένσταση ή αίτημα διευθέτησης, που έχει καταχωρηθεί αρμοδίως στις πληροφοριακές πλατφόρμες των Δασικών Αρχών πριν από τον χρόνο της κύρωσης, έχει εξαιρεθεί της μερικής κύρωσης, εφόσον δεν έχει οριστικοποιηθεί ο χαρακτήρας της από τις Αρχές. Οι εκτάσεις για τις οποίες έχουν υποβληθεί ενστάσεις πριν από την κύρωση, όπως και αυτές των οποίων η διευθέτηση χρήσης είναι σε εκκρεμότητα με τη σύμφωνη γνώμη των Δασικών Υπηρεσιών, λαμβάνονται υπόψη ως επιλέξιμες στους διασταυρωτικούς ελέγχους πληρωμής, υπό την αίρεση των όποιων, ανά περίπτωση, τελεσίδικων αποφάσεων των αρμόδιων Επιτροπών και των Δασικών Αρχών και της μεταγενέστερης κύρωσης του Δασικού Χάρτη.

Μετά την υπ' αριθ. 645/2019 κρίση του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις των άρθρων 47 παρ. 5, κατά το μέρος που αναφέρονται σε εκκερνώσεις που έγιναν αυθαίρετως, και 47 Β του ν. 998/79 αντίκεινται στο Σύνταγμα, το σύνολο των αγροτικών εκτάσεων, οι οποίες στους Δασικούς Χάρτες εμφανίζονται ως ΔΑ [δηλαδή δασικής μορφής εκτάσεις το έτος 1945 και άλλης μορφής σήμερα (αγροτικής)], θεωρούνται μη επιλέξιμες.

Επισημαίνεται ότι, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες υπηρεσίες του συνενωμένου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διευθέτηση ζητημάτων που άπτονται της ανάρτησης κυρωμένων ή μερικώς κυρωμένων Δασικών Χαρτών, αναφορικά με την επιλεξιμότητα εκτάσεων για τη χορήγηση ενισχύσεων. Η ενσωμάτωση της πληροφορίας των Δασικών Χαρτών στο ΟΣΔΕ γίνεται σταδιακά, όπως αυτοί συντάσσονται και κυρώνονται από τις αρμόδιες Δασικές Αρχές. Με τη σταδιακή ενσωμάτωση της πληροφορίας διασφαλίζεται ικανοποιητικό χρονικό διάστημα για τους παραγωγούς ώστε αυτοί, κάνοντας χρήση των προσφερόμενων εργαλείων που αναφέρονται στο Εγχειρίδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «*Δασικοί Χάρτες & ΟΠΕΚΕΠΕ, Εργαλεία για την διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών*», να έχουν τη δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων/ενστάσεων επί του περιεχομένου των αναρτημένων Δασικών Χαρτών.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, βάσει των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και 640/2014 αποτελεί υποχρέωση της χώρας η διαμόρφωση ηλεκτρονικού Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών (Σ.Γ.Π.), ώστε να διασφαλίζεται η – μέσω του ΟΣΔΕ – διενέργεια αποτελεσματικών διοικητικών μηχανογραφικών-διασταυρωτικών ελέγχων των στοιχείων των αιτήσεων των παραγωγών. Το σύστημα πληροφοριών για την αναγνώριση των δηλούμενων αγροτεμαχίων (Σ.Α.Α.) πρέπει να ενημερώνεται τακτικά, ώστε να αποκλείονται των πληρωμών μη επιλέξιμα χαρακτηριστικά εκτάσεων και μη επιλέξιμες εκτάσεις. Στους διασταυρωτικούς ελέγχους που διενεργούνται πριν από κάθε πληρωμή, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. κάνει χρήση των πληροφοριών που του υποβάλλουν οι κατά τόπους αρμόδιες Διευθύνσεις Δασών μέσω των Δασικών Χαρτών, χωρίς όμως να συμμετέχει στη διαμόρφωση των χαρτών αυτών καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Όσον αφορά στην Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής, σημειώνεται ότι υφίσταται ο δημοσιευμένος στο ΦΕΚ Δ' 67/2018 κυρωμένος Δασικός Χάρτης. Ειδικότερα, για την περιοχή Δασοκτήματος Γαλαρινού της Δημοτικής Ενότητας Ανθεμούντα, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. έλαβε από το αρμόδιο Δασαρχείο πράξη κυρώσεως τμημάτων του ως αναδασωτέων (ΦΕΚ Δ' 404/2007), που κατέστησε τα τμήματα αυτά μη επιλέξιμα

για ενίσχυση. Παρά ταύτα, ο Οργανισμός, λαμβάνοντας υπόψη την προσφυγή ενδιαφερομένων θυγόμενων παραγωγών κατά της εν λόγω πράξεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εξακολούθησε να καταβάλει ενισχύσεις για τα εν λόγω τμήματα αναμένοντας να τελεσιδικήσει η προσφυγή των παραγωγών. Στο ενδιάμεσο διάστημα, στελέχη του Οργανισμού δέχθηκαν μηνύσεις από τη Δασική Υπηρεσία, με αποτέλεσμα την κλήση τους σε ανωμοτί κατάθεση για κακουργηματικές πράξεις, ενώπιον Εισαγγελέα, με σκεπτικό ότι συνέχισαν την καταβολή ενισχύσεων μη λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερθείσα πράξη. Μετά την έκδοση όμως της υπ' αριθ. 463/2018 απόφασης του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία έκρινε ότι η προσφυγή των εναγόντων έπρεπε να απορριφθεί, ο Οργανισμός όφειλε, σε εκτέλεση της προαναφερθείσας απόφασης, να λάβει υπόψη του στις πληρωμές των ενισχύσεων, τις πληροφορίες της ανωτέρω πράξης κυρώσεως, που είχαν περιέλθει εις γνώσιν του από τις αρμόδιες Δασικές Αρχές, τόσο για το τρέχον έτος αιτήσεων 2019 όσο και για τα προηγούμενα έτη. Όσον αφορά στον υπολογισμό και την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, για τις εκτάσεις που περιγράφονται στην ανωτέρω πράξη κύρωσης, αυτός θα γίνεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σταδιακά. Ήδη για το έτος αιτήσεων 2012 έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία υπολογισμού των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, έχουν σταλεί οι επιστολές/ειδοποιήσεις στους γεωργούς και έχουν υποβληθεί έγγραφες παρατηρήσεις οι οποίες αξιολογούνται από τον Οργανισμό.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Κ. Χήτα